

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 921
Konu : Hatay Milletvekili
Dr. Mehmet Ali EDİBOĞLU'nun
Yazılı Soru Önergesi

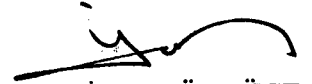
02 Nisan 2014
.../.../2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 26.02.2014 tarihli ve 43452547-120.00-166610 sayılı yazınız.

Hatay Milletvekili Dr. Mehmet Ali EDİBOĞLU'nun Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/39719 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (2 sayfa)

HATAY MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR. MEHMET ALİ EDİBOĞLU'NUN
TBMM 7/39719 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR :

Türkiye'nin denizleri, artan deniz trafiği ile birlikte her geçen gün daha fazla kirlenmektedir. Üç tarafı denizle çevrili Türkiye, 8.333 km.lik kıyı şeridi uzunluğu ile Avrupa'nın en uzun kıyı şeridine sahip ülkelerinden birisidir. Gemilerin denizleri kirletmesini önleme ve kirlilikle mücadele etme konusunda çevre politikalarının tespit ve koordinasyonu ile görevli temel kurumlardan olan Bakanlığımızın Gemilerin denizleri ve limanları kirletmesini önleme ve kirlilikle mücadele konularında ulusal politika oluşturmada yetersiz kaldığı belirtilmektedir.

Türkiye coğrafi konumu dolayısıyla, deniz ulaştırması açısından dünyanın önemli noktalarından birisinde bulunmaktadır. Bu nedenle, kıyıları yoğun bir deniz trafiğine sahiptir. Türkiye'yi çevreleyen Karadeniz, Marmara Denizi, Ege Denizi ve Akdeniz yarı kapalı denizler olduklarından, suların kendini yenileme süreci uzun yıllar almakta ve önemli kirlilik sorunlarıyla karşı karşıya kalınmaktadır. Ulusal mevzuatımızda, gemilerden kaynaklanan kirlilikle ilgili temel düzenlemeler 2872 sayılı Çevre Kanunu ile bu Kanuna dayanılarak Bakanlığınız tarafından çıkartılan "Çevre Kanununa Göre Verilecek İdarî Para Cezalarında İhlalin Tespiti ve Ceza Verilmesi İle Tahsili Hakkında Yönetmelik"de yer almaktadır.

Ancak kirliliği önleme ve kirlilikle mücadele konusunda görevi olan çok sayıda kurum ve kuruluş bulunmasına rağmen denize kıyısı bulunan belediyelerin deniz kirliliği ile mücadele açısından istenilen sonuçların elde edilebilmesi için kaynağa ihtiyaçları olduğu ve ilgili kurumlar arasında etkili işbirliklerinin geliştirilmesini istediklerini, ihtiyaçları çerçevesinde kurumlar arasında iyi bir işbirliği ve koordinasyon sağlanmadığı takdirde istenilen sonuçların elde edilmesinin mümkün olmayacağını belirtmekteler.

Bu çerçevede;

1- Kamu idareleri tarafından gemilere denizleri ve limanları kirletmesini önleme adına kesilen idarî para cezaları genel bütçeye gelir kaydedilirken, mahalli idareler tarafından kısıtlı olarak kesilen idarî para cezaları kendi bütçelerine gelir olarak yazılmaktadır. Bu miktarın kirliliğin önlenmesi ile ilgili çalışmaların başarıyla yürütülmesi ve kıyıların temizlenmesi için yetmediği de bilinmektedir. Denize kıyısı bulunan mahalli idarelerin payını deniz kirliliğinin önlenmesi için yapılacak çalışmalarda kullanmak üzere artırmayı, kıyı uzunluğu ölçüsünde genel bütçeye gelir kaydedilen miktarın belli bir oranı üzerinden bu belediyelere aktarılması için bir çalışma yapmayı ve bu konuda bir mevzuat değişikliği ile konuya çözüm getirmeyi planlıyor musunuz?

CEVAP:

Ülkemiz, Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesi Hakkında Uluslar Arası Sözleşmeye (MARPOL 73/78) 1990 yılında taraf olmuş ve bu sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerini 2004 yılında çıkarılan iç mevzuat ile düzenlemiştir. Bu bağlamda

Uluslararası MARPOL 73/78 den kaynaklanan yükümlölüklerinin yerine getirilmesi amacıyla "Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliğı" 26.12.2004 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ayrıca, deniz taşımacılığı yapan büyük gemilerin yanı sıra tekne ve yatlardan kaynaklanan deniz kirliliğinin önlenmesine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan düzenlemeler sonucu 2013 sonu itibariyle 244 kıyı tesisinde gemilerden kaynaklı atıkların alınması hizmeti verilmekte ve atık yönetim süreci titizlikle ele alınarak, ihtiyacı karşılamaya yönelik atık kabul tesisleri inşa ettirilmektedir. Sürekli gelişen teknolojiye bağılı olarak, uluslararası mevzuat yakından takip edilmekte, bu bağlamda yükümlölüklerimiz başarı ile yerine getirilmektedir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyeleri Kanununun Büyükşehir Belediyesinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları Başlıklı 7 inci maddesinin (i) bendinde büyükşehir belediyelerine deniz araçlarının atıklarını toplamak, toplatmak, arıtmak ve bununla ilgili gerekli düzenlemeleri yapmak yükümlölüğü getirilmiştir.

Diğer taraftan, Bakanlığımızca çıkarılan 2011/9 sayılı yetki devri Genelgesi ile Türkiye'nin yargılama yetkisine tâbi olan deniz yetki alanlarında 2872 sayılı Çevre Kanunu hükümlerine uyulup uyulmadığının denetlenmesi için İstanbul, Kocaeli, Antalya ve Mersin Büyükşehir belediyelerine yetki devri yapılmıştır. Hali hazırda İstanbul ve Kocaeli Büyükşehir Belediyeleri tarafından gemilerden kaynaklı atıkların alınması ve bertarafına ilişkin hizmet sunulmaktadır.

Bakanlığımızca çevre kirliliğinin önlenmesinde, yerel yönetimlerin çevresel alt yapı ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla Çevre Katkı Paylarından belediyelere maddi destek sağlanmaktadır. Bu maddi destekler, belediyelerin deniz ve çevre kirliliğinin önlenmesi ile çevresel altyapı tesislerine yönelik oluşturdıkları projelerinin, Bakanlığımıza sunulması ve maddi destek talebinde bulunmaları esasına dayanmaktadır. Bakanlığımızca, bu projeler öncelik ve önem sıralamasına bağılı olarak değerlendirilip desteklenmektedir.

